

Diskusné stretnutie : Stavebný rozmach v Tatrách – šanca alebo tragédia

Téma príspevku : Rozvoj regiónu Vysokých Tatier z pohľadu územného plánovania

Predkladateľ : Ing.arch. Igor Petro, autorizovaný architekt , reg.č. 1050 AA, Ateliér Olympia, za Spolok architektov Slovenska, za asociáciu ARCR, za Klub Tatrancov

Hlavné tézy

Urbanizmus a územné plánovanie – vedná disciplína a umelecká činnosť plánovania a stavby sídiel v krajine

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

Oddiel 1 zákona : Ciele a úlohy územného plánovania

§1 ods.1 Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie a ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Povinnosťou našej profesie je zabezpečovať odborný proces zabezpečovania územnoplánovacích dokumentov a územnoplánovacích podkladov pre proces koordinácie uvedených činností v súlade so zákonom.

Povinnosťou orgánu štátnej správy územného plánovania, kde po roku 1990 je prenesená pôsobnosť na samosprávne orgány regiónov– samosprávne kraje, mestá a obce, ktoré vykonávajú činnosť špecializovanej správy orgánov územného plánovania, je zabezpečovať príslušné ÚPD a ÚPP tak, aby bol pripravený nástroj na riadenie územného rozvoja, usmerňovanie investičného procesu v území a vydávanie kvalifikovaných rozhodnutí pre územné a stavebné konania.

Zákon o zriadení TANAPu - 1949

Koncepcia TANAP 1967

Stanovené určujúce hlavné spoločenské funkcie :

- ochrana prírody, liečba, cestovný ruch a rekreácia, šport, vedecký výskum

V súlade s uvedenými princípmi, ktoré sa v rôznej obmene názvov opakujú dlhodobo boli vo vývojovom procese prevádzky oblasti Vysokých Tatier priebežne zabezpečované príslušné územnoplánovacie dokumenty a podklady :

- Rajónový plán Vysokých Tatier - 188/1959
- Štátna výskumná úloha Vysoké Tatry – Katedra urbanizmu SVŠT, 1964
- Územnoplánovacia dokumentácia Vysoké Tatry, Západné Tatry, Orava a Spišská Magura 1977 – schválené vládou SR č.41/1977,
- Územný plán Vysoké Tatry, Západné Tatry, Orava a Spišská Magura, jeho záväzná časť schválená ako nariadenie vlády SR č.270/1996,

ÚPD na úrovni Prešovského kraja

- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, jeho záväzná časť schválená ako nariadenie vlády č.216/1998
  - zmeny a doplnky rok 2001
  - zmeny a doplnky rok 2004 ako nariadenie č.4 Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228 z dňa 22.6.2004
  - pripravované zmeny a doplnky 2009

ÚPD na úrovni Mesta Vysoké Tatry

- Urbanistická štúdia mesta Vysoké Tatry, 1996
- ÚPN zón Smokovce, Tatranská Lomnica, Štrbské Pleso, 1997
- ÚPN zóny Tatranská Kotlina, 1999

- Zadanie pre ÚPN mesta Vysoké Tatry – december 2004 - t.j. mesiac po kalamite
- Pracovný návrh ÚPN mesta Vysoké Tatry – 2005
  - prerokovanie návrhu február 2006

- Štúdia trvalo udržateľného rozvoja Vysoké Tatry 2005
  - súťažné podmienky apríl 2005
  - súťažný materiál pre vládu SR – ukončenie súťaže 30.9.2005
  - slávnostné vyhodnotenie súťaže – konferencia 19.11.2005

Stanovenie optimálnej koncepcie priestorového usporiadania ťažiskových územných funkcií v cennom prírodnom prostredí regiónu a nadväzujúce riešenie doplnkových územných funkcií a organizácie trvalo udržateľného života považujeme za hlavnú koncepčnú ideu nášho súťažného návrhu.

Územie regiónu Vysoké Tatry navrhujeme riešiť v štruktúre štyroch základných krajinných výškových a funkčno – prevádzkových pásiem :

I. – pásmo kotlinovej krajiny so sídelným urbanizačným pásom

Ide o poľnohospodársku krajinu Podtatranskej a Liptovskej kotliny s urbanizáciou mestských a vidieckych sídiel s vysokou koncentráciou osídlenia

II. – pásmo podhorskej čiastočne chránenej krajiny s vidieckym sídelno-rekreačným osídlením

Tvorí ho poľnohospodárska krajina podhoria Vysokých Tatier s urbanizáciou bodových obcí, ktorých časť má už prevažujúcu rekreačnú funkciu.

III. – pásmo horskej chránenej krajiny so strediskami cestovného ruchu a klimatickej liečby

Tu sa uvažuje s určenými ťažiskovými prevádzkovými funkciami chránenej krajiny a osád (stredísk) v cennom klimatickom prostredí v horizontálnom situovaní pozdĺž Cesty slobody.

IV. – pásmo vysokohorskej prísne chránenej krajiny

Má určenú ťažiskovú funkciu ochrany prírody a s vysunutými športovo-rekreačnými základňami a areálmi.

Návrh koncepčných urbanisticko-krajinných zásad a prevádzkových regulatívov pre jednotlivé krajinné a výškové pásma:

I. – v rámci pásma kotlinovej krajiny so sídelným urbanizačným pásom

---

- v nástupných mestách regiónu sústrediť vyššiu občiansku vybavenosť kapacitné formy bývania v bytových domoch, administratívu, vybavenosť cestovného ruchu s hotelmi, rodinnými penziónmi, motelmi, výrobné aktivity a komunálne služby, ktoré budú zabezpečovať komplex potrieb prevádzky regiónu, riešiť prestupové uzly z tzv. vonkajšej dopravy republiky a oblasti (cestná, železničná, letecká) na systémy tzv. vnútornej regionálnej dopravy
  - riešiť rozvoj výrobného sektoru, najmä
    - poľnohospodárstvo,
    - lesné hospodárstvo,
    - priemysel - potravinársky – až do výroby polotovarov,
    - drevospracujúci a nábytkársky,
    - ľahký strojársky,
    - stavebníctvo a pod.
  - vytvoriť sieť prímestských rekreačných zón pre denné aktivity obyvateľstva a rekreačnú návštevnosť v prírodnom prostredí, ktoré má obdobne ako ďalšie pásma regiónu vysokú hodnotu,
  - v údolnom pásme riešiť vysokokvalitné a kapacitné dostatočne dimenzované tranzitné dopravné systémy tzv. vonkajšej prístupovej dopravy do regiónu :
    - diaľnica, cestný tzv. veľký tatranský okruh s nástupnými bodmi do vertikálneho prístupu jednotlivých rekreačných krajinných celkov,
    - železničná trať hlavného ťahu, rozvoj veľmi rýchlej trate (VRT Európy),
    - letecká s medzinárodným letiskom Poprad-Tatry.
-

II. – v rámci pásma podhorskej čiastočne chránenej krajiny s vidieckym sídelno-rekreačným osídlením

---

- riešiť rozvoj vidieckeho osídlenia pre funkcie rodinného bývania, poľnohospodárskej a malej komunálnej výroby, vybavenosť cestovného ruchu,
  - ďalšie územné rozširovanie zastavaných území obcí pre funkcie bývania riešiť len po komplexnom zhodnotení skutočných potrieb ;
dodržať pritom regulatív koncepcného zachovania charakteristickej kompozície a merítka bodovej urbánnej štruktúry obcí v danom krajinnom prostredí,
  - podhorské rekreačné obce chápať ako prirodzenú spádovú a prevádzkovú súčasť príslušných horských stredísk cestovného ruchu,
v tom zmysle riešiť kvalitné vertikálne dopravné prepojenie s tým, že podhorské obce budú zabezpečovať potrebné doplnkové prevádzkové funkcie a vybavenie pre príslušné horské stredisko cestovného ruchu, napr. zariadenia občianskej a rekreačnej vybavenosti, bývanie zamestnancov, denné výrobné a nevýrobné služby a malovýrobu, ubytovacie zariadenia rôznej štruktúry – malé hotely, rodinné penzióny, chalupy, campiny, s kvalitnou architektúrou,
  - vo väzbe na podhorské obce riešiť vhodné športovo-rekreačné aktivity vo voľnej krajine podhoria pre návštevníkov a miestne obyvateľstvo,
  - v horizontálnom prepojení jednotlivých obcí podhoria a čiastočne aj údolného sídelného pásu riešiť obslužnú rekreačnú cestnú trasu tzv. malý tatranský okruh s funkciou
    - vzájomného rekreačného prepojenia obcí,
    - sprístupnenie podhorskej krajiny pre hospodárske využívanie územia (poľnohospodárstvo, lesníctvo) a rekreačné rozptylové aktivity vo voľnej krajine.
  - v podhorí centrálnej časti regiónu riešiť aj prepojenie systémom koľajovej hromadnej dopravy, ktorý tvorí ťažiskový predpoklad oživenia budúceho ťažiska rozvojových možností regiónu v kvalitnom prírodnom prostredí.
-

III. – v rámci pásma horskej chránenej krajiny so strediskami cestovného ruchu a klimatickej liečby

---

v tomto pásme nepovažujeme za nutné vytvárať nové urbanizované celky a prevádzku všetkých stredísk viazať so spádovými podhorskými obcami s tým, že vertikálne prepojovacie územie bude len dopravným koridorom bez urbanizovania krajiny horského pásma.

- v rámci zosúladenia ďalšej prevádzky stredísk a územia TANAP s kritériami IUCN pre tento stupeň chráneného územia navrhujeme zastavané územie stredísk a ich bezprostredné rekreačné areály s celoročnou prevádzkou zahrnuté do prevádzky urbánnych rekreačných priestorov stredísk vyčleniť z 3.stupňa ochrany a preradiť ich do 2. stupňa ochrany v režime ochranného pásma TANAP – vid' definíciu funkcie národného parku podľa IUCN.
- funkčne veľmi cennú prírodnú krajinu a územie ochrany prírody navrhujeme riešiť ako funkčnú zónu Tatranského národného parku s dôsledným prevádzkovým režimom podľa medzinárodných kritérií IUCN a §19 Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- v horskom pásme s bohatou spoločenskou tradíciou klimatického kúpeľného miesta riešiť prevádzku a rozvoj osád (stredísk) pre stanovené funkcie cestovného ruchu medzinárodného významu, klimatickej liečby a športu v kľudnom kúpeľnom prostredí,
- riešiť systémové skvalitnenie rekreačnej a občianskej vybavenosti ťažiskovo vo vymedzených centrách stredísk,
- riešiť rozvoj súčasných ubytovacích zariadení cestovného ruchu v prospech zvýšenia kvality vybavenia a nové objekty so zvýšením kapacity ubytovania v strediskách riešiť len pre doplnenie štruktúry ponuky v kategórií potrebnej ponuky 5 hviezdčkových hotelových zariadení,
- riešiť organizačne a systémové preferencie pre prevádzkový režim kvalitnej verejnej hromadnej dopravy TEŽ, doplnkových autobusov, ozubnicových, pozemných tratí a lanových dráh ako systému primárnej verejnej hromadnej dopravy ;
- zaviesť režim obmedzenia automobilovej dopravy v jednotlivých strediskách a v rámci prepojenia osád (horských stredísk charakteru klimatického kúpeľného miesta),
- v každom stredisku s funkciou cestovného ruchu navrhujeme vybudovať záchytné parkovisko pre sezónny režim obmedzenia automobilovej dopravy dennej návštevnosti horského klimatického pásma,
- v každom stredisku cestovného ruchu kúpeľného miesta v III. funkčnom pásme riešiť vybavenie klimatického kúpeľného zariadenia s príslušnou ponukou ambulantných procedúr regeneračnej klimatickej terapie a služieb pre všetkých hostí a návštevníkov strediska,

- v tomto horskom klimatickom kúpeľnom pásme regiónu nenavrhujeme rozvíjať ďalšie formy funkcie bývania nakoľko z vyhodnotenia stavu bytového fondu vyplýva, že toto vybavenie na kapacitnú prevádzku pásma je už na hranicu miery skutočnej potreby ; pritom posudzujeme, že časť súčasného bytového fondu v strediskách, ktorý bol pôvodne realizovaný ako pohotovostné bývanie zamestnancov, má teraz funkciu rezidenčných rekreačných „druhých“ bytov. Je to trend priebežného úbytku disponibilného bytového fondu čo nadväzne vyvoláva tlak na potrebu stavať nové byty – vid' nekoncepčné návrhy na ďalší rozvoj funkcie bývania v ťažiskových strediskách podľa Zadania pre ÚPN mesta. Tento postup považujeme z pohľadu rozvoja funkčného pásma a stredísk za kontraproduktívny a navrhujeme, príslušným opatrením zastaviť ďalší odpredaj bytov v strediskách do osobného vlastníctva a regulatívom stanoviť, že ďalšie formy bývania budú realizované len v nižších pásmach regiónu v rámci sídelnej štruktúry.
-

IV. – v rámci pásma vysokohorskej prísne chránenej krajiny

- riešiť toto pásmo ako chránené územie TANAP s vymedzením podľa kritérií IUCN riešiť s ťažiskovou funkciou ochrany prírody a príslušnými zónami s 3. – 5. stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
  - v tomto pásme obdobne vyčleniť z územia TANAP už založené a rozvojové športovo-rekreačné areály v extravilánoch podľa vymedzenia rekreačných priestorov, ktoré sa funkčne dokompletizujú,
  - všetky solitérne zariadenia CR v dolinách tohto pásma zaradiť do kategórie vysokohorských chát s funkciou základní turistiky s informačným a hygienickým vybavením, základným občerstvením, ubytovaním prednostne pre organizovaných horolezcov a záchrannou službou,
  - v turistických nástupoch do dolín vysokohorského pásma riešiť vstupnú vybavenosť vo forme informačných staníc s ponukou informačných materiálov o danom území a so službou horských sprievodcov a vodcov ;
  - do prírodne najcennejších dolín jadrovej zóny TANAP zaviesť režim sezónneho skupinového vstupu len s horským sprievodcom a symbolickým poplatkom určenom pre financovanie revitalizácie komplexu lesov v tomto pásme a ďalšie opatrenia na zachovanie a rozvoj vysokohorskej krajiny,
-

Vo vzťahu k doterajšiemu vývoju a prevádzke regiónu Vysokých Tatier v riešení trvalo udržateľného rozvoja navrhujeme pre ťažiskové územie Mesta Vysoké Tatry v prevádzke pásiem III., IV. nasledovné hlavné funkcie :

1. **ochrana prírody,**
2. **cestovný ruch – turizmus, klimatické kúpeľníctvo, rekreácia, rekreačný šport,**
3. **klimatická liečba,**
4. **šport (výkonnostný a vrcholový),**
5. **výskum.**

Implementácia Lisabonskej stratégie v regióne

Rozvoj regiónu Vysoké Tatry, ako integrálnej súčasti Slovenskej republiky, si vyžaduje implementáciu strategických rozvojových dokumentov platných pre SR v nasledujúcom období.

Medzi základné rozvojové a strategické dokumenty patrí aj národná Lisabonská stratégia, ktorú schválila vláda SR v máji 2005 pod názvom „ Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 “.

Hlavný cieľ stratégie je jednoznačný : zabezpečiť, aby Slovensko čo najrýchlejšie dosiahlo životnú úroveň najvyspelejších krajín EÚ. Tento cieľ sa dá dosiahnuť iba prostredníctvom rýchleho a dlhodobého hospodárskeho rastu. V trhovej ekonomike ho štát môže podporiť len tak, že bude vytvárať vhodné podmienky pre rast ekonomickej konkurencieschopnosti krajiny.

Osobitnú úlohu pri napĺňaní stratégie by mali zohrávať miestne a regionálne samosprávy. Aktivita miestnych a regionálnych samospráv pri napĺňaní stratégie musí preto podporiť čo najviac ekonomický rast všetkých oblastí Slovenska, no zároveň nesmie ohroziť rýchly rast výkonnosti celej krajiny.

Lisabonská stratégia pre Slovensko má 2 základné časti :

- a) dokončenie štrukturálnych reforiem a udržanie ich pozitívnych výsledkov,
- b) prioritné rozvojové oblasti.

Z hľadiska implementácie Lisabonskej stratégie v regióne Vysoké Tatry je dôležité zamerať sa na **prioritné rozvojové oblasti**, pretože hlavne tu môže región aktívne prispieť k jej aplikácii v praxi.

Medzi prioritné rozvojové oblasti Lisabonskej stratégie patria:

- informačná spoločnosť,
- veda, výskum a inovácie,
- podnikateľské prostredie,
- vzdelávanie a zamestnanosť.

Programové zapracovanie do dokumentov EÚ 2007-2013 a iných

V dokumente Národný strategicky referenčný rámec pre plánovacie obdobie 2007 – 2013 je stanovené, že jednou z hospodárskych priorít Slovenska, na ktoré má byť zameraná aj pomoc z Európskej únie, bude cestovný ruch.

V tejto súvislosti je potrebné, aby v Národnom strategickom referenčnom rámci Slovenskej republiky boli definované priority v rámci cestovného ruchu, vrátane priorít regiónu Vysoké Tatry, ako najvýznamnejšej destinácie domáceho a zahraničného cestovného ruchu Slovensku.

Návrh na územnoplánovaciu prípravu a legislatívne opatrenia

- Ďalší rozvoj regiónu riešiť podľa stanovenej koncepcie
  - funkčnosti jednotlivých pásiem I. – IV.,
  - ťažiskovej funkčnosti jednotlivých stredísk a miestnych častí Mesta Vysoké Tatry.
- Vo vzťahu k doterajšiemu vývoju a prevádzke regiónu Vysokých Tatier v súťažnom riešení trvalo udržateľného rozvoja navrhujeme pre ťažiskové územie Mesta Vysoké Tatry v prevádzke pásiem III., IV. nasledovné hlavné funkcie :
  - ochrana prírody,
  - cestovný ruch – kultúrny, rekreačný, kúpeľný, športovo-dobrodružný, obchodný (kongresový, stimulačný), vidiecky
  - klimatická liečba,
  - vedecký výskum,
  - šport (výkonnostný a vrcholový).
- Z návrhov súťaže TUR operatívne na odbornej úrovni vyhodnotiť optimálny model rozvojového programu regiónu a na úrovni vlády SR a Národnej rady SR prijať „Program stratégie obnovy a rozvoja regiónu Vysoké Tatry“ pre nadväznú pracovnú etapu rozpracovania komplexu opatrení.
- Ako jeden z výstupov tohto materiálu navrhujeme spracovanie Územného plánu regiónu Vysoké Tatry podľa vymedzenia územia z TUR, ktorý bude legislatívnym postupom riešiť komplexný rozvoj územia v potrebnej funkčnej a prevádzkovej previazanosti jednotlivých pásiem podhorského osídlenia a vybavenia s priemetom do sledovaných investičných akcií na realizáciu.

V tom zmysle zabezpečiť operatívny priemet prijatého programu stratégie obnovy a rozvoja a vyhodnotených návrhov štúdie TUR do Zadania pre Územný plán regiónu Vysoké Tatry a do aktualizácie ďalších územných plánov obcí.
- Pozastaviť práce na Územnom pláne mesta Vysoké Tatry, lebo tento materiál nerieši prevádzkové previazanie s podhorím a ani nemôže zabezpečiť systémovú realizáciu komplexného rozvoja územia regiónu.
- Po spracovaní a schválení Zadania pre ÚPN regiónu Vysoké Tatry riešiť systémovú aktualizáciu, resp. zabezpečenie nových ÚPN obcí a miest v regióne s priemetom stanovených vstupných regulatív a limitov do súboru ďalších dokumentov a zákonných noriem prevádzky územia, ochrany prírody a krajiny s koordinovaním ich spracovania vo vzájomnej previazanosti.

Poznámky k súčasnej investičnej činnosti na území Mesta V.Tatry a v podhorí :

- pripravované a realizované investičné akcie bez previazanosti na schválený ÚPN mesta
- odpredaje pozemkov podnikateľom na vopred dohodnuté aktivity a investičné akcie bez previazanosti na schválený ÚPN mesta a dlhodobu sledovanú urbanistickú koncepciu stredísk vo Vysokých Tatrách

samospráva mesta koná ako realitná kancelária a nie ako orgán územného plánovania,

- konkrétne investičné akcie, na ktoré sú zabezpečované materiály posudzovania vplyvov na životné prostredie – bez previazanosti na základnú urbanistickú koncepciu tvorby stredísk – funkčnosť , priority prevádzky, princíp tvorby klimatického kúpeľného prostredia
viď kapitoly súlad akcie so záväzným územnoplánovacím dokumentom

- materiály posúdenia vplyvov na ŽP podľa §24/2006 Z.z. nie sú územnoplánovacím dokumentom ani územnoplánovacím podkladom.

viď kapitoly

- súlad akcie so záväzným územnoplánovacím dokumentom, kde sú vedome prekrucované skutočnosti
- posúdenie vhodnosti stavby v krajinnom prostredí.

- aktivity investičného boomu pre výstavbu tzv. apartmánov

výklad pojmov – apartmánové bývanie v štruktúre bytového fondu

– apartmánové ubytovanie v štruktúre CR – viď vyhláška MH SR č. 277/2008, ktorú sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried

- apartmánový hotel trieda **, *** hviezdčky
je ubytovacie zariadenie kategórie hotel, ktoré poskytuje ubytovanie v apartmánoch. Pozostáva najmenej z 8 apartmánov ;
hostom poskytuje rozsah služieb stanovený pre príslušnú triedu hotela.
- apartmánový dom , trieda **, *** hviezdčky
je ubytovacie zariadenie, ktoré je prevádzkované zvyčajne len v sezóne a poskytuje hostom prechodné ubytovanie najmenej v 5 apartmánoch alebo v štúdiách.

Filozofia urbanistického prístupu v tvorbe územného plánu pre riešenie optimálnej prevádzky a ďalšieho kompletovania vybavenosti stredísk mesta Vysoké Tatry na území TANAP :

- stanovenie jednotnej urbanistickej koncepcie prevádzky a rozvoja v rámci regiónu Vysoké Tatry – vymedzenie regiónu Vysoké Tatry a príslušné organizačné opatrenia na riešenie prevádzky a rozvojové projekty,
- zastavané územia strediska a koncepčné dodržanie kúpeľného charakteru ich zástavby v parkovom prostredí
  - princíp miery možnej zastavanosti jednotlivých zónach strediska,
  - štatút Kúpeľného miesta Vysoké Tatry – nariadenie vlády SR č.446/2006 Z.z. režim prevádzky a kompletovania vybavenosti vo vymedzených kúpeľných územiach, ktoré sú určené ako rehabilitačný a respiračný priestor nadväzujúci na kúpeľné územie,
  - v kúpeľných územiach sa nezastavané pozemky musia udržiavať ako park,
- štruktúra ponuky ubytovania v zariadeniach CR a klimatických kúpeľov podľa kategórií a tried ubytovacích zariadení,
- štruktúra ponuky verejnej občiansko-rekreačnej vybavenosti v stredisku a v prevádzkovej previazanosti na celý región Vysoké Tatry,
- stanovenie koncepcie dopravnej prevádzky v regióne v systéme „Ekocity“
  - režim dopravnej obsluhy v stredisku
  - zóny obmedzenia automobilovej dopravy v stredisku,
  - systémy verejnej hromadnej dopravy – TEŽ, zubačka, kyvadlová autobusová doprava,
  - zriadenie spoločnosti TID – Tatranská integrovaná doprava pre zabezpečovanie prevádzky systému vnútornej dopravy obsluhy regiónu
- stanovenie postupnosti kompletovania technickej vybavenosti

Na čo je dobrý aktuálny a dobre spracovaný územný plán :

- Územný plán je podmienkou získania finančnej podpory na rozvojové procesy a poskytuje určité záruky pre investičné činnosti,
- Z dôvodov požiadavky efektívneho využitia zdrojov býva možnosť získania dotácií a grantov podmienená existenciou územného plánu a hlavne obsiahnutím daných zámerov v ňom ;
táto podmienka sa uplatňuje najmä v prípade fondov EU, vývoj však smeruje k tomu, že v budúcnosti sa bude vzťahovať aj na príspevky zo štátneho rozpočtu,
- Územný plán priťahuje súkromné investície a teda aj vo vzťahu k potencionálnym investorom je schválený územný plán signálom, že samosprávny orgán pracuje koncepčne.
- Navyše investičný vstup do územia s jasne stanovenými pravidlami, ktoré môže garantovať len územný plán sa spája s omnoho menším rizikom podnikania a vstupu finančného kapitálu.
- Rozvoj územia bez územného plánu prakticky nie je možný, lebo jeho spracovanie nariaďuje zákon.
Nahrádzanie územného plánu územným rozhodovaním je administratívne náročné a už vôbec nemožno pri použití tohto postupu hovoriť o koncepčnom a efektívnom využívaní územia.

Cestovný ruch v pozícií významného hospodárskeho sektora republiky

Model inštitucionálneho zabezpečenia rozvoja CR – zakladanie miestnych a regionálnych združení cestovného ruchu

Združenie – ako forma partnerstva súkromného a verejného sektora.

Subjekty zo súkromného sektora profitujú z pomoci, ktorý im verejný sektor môže ponúknuť v podobe finančných prostriedkov a know – how.

Orgány verejnej správy zasa môžu operatívne presadzovať cez súkromný sektor rôzne rozvojové iniciatívy.

Stanovenie kritérií pre poskytovanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov :

- napr. verejná občiansko-rekreačná vybavenosť, riešenie dopravy, riešenie technickej infraštruktúry pre rozvoj prevádzky stredísk.

Stanovenie kritérií činnosť združenia a spôsobov zabezpečenia prevádzky strediska,

- prevádzka zariadenia s primeraným ziskom,
- časť odvodov do spoločného fondu pre činnosť združenia,
- časť odvodov pre rozvoj strediska podľa spoločného rozhodnutia.

Profesionalizácia tohto modelu zabezpečenia optimálnej prevádzky a rozvoja jednotlivých stredísk a regiónov s funkciou medzinárodného CR

- Združenie cestovného ruchu mesta Vysoké Tatry
- Združenie cestovného ruchu regiónu Vysoké Tatry

